IV. Научноизследователска и развойна дейност

През 2021 г. „Пристанище Бургас" ЕАД не е развивало действия, свързани с научноизследователската и развойна дейност.

V. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

Влияние на конфликта в Украйна върху дейността на Дружеството

В края на месец февруари (на 24 февруари) 2022 г. започна военен конфликт на територията на Украйна с Русия, който продължава и до датата на този доклад. В допълнение на това водещите финансови пазари по света изпитват сътресения, а проблемите с веригите на доставка и услуги се очаква допълнително да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. Европейският съюз, САЩ и други държави по света, започнаха поетапно да налагат на Русия различни икономически санкции и ограничителни мерки спрямо конкретни руски икономически сектори, насочени срещу търговския обмен и финансово-икономическите отношения с Русия.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и извършва анализи и оценки за възможните преки и непреки последици от конфликта върху дейността на Дружеството.

Развитието и изходът на конфликта не могат да се предвидят, доколкото все още е в ранен етап, с множество несигурности, и е много трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти както върху глобалното икономическо и социално развитие на ЕС и света като цяло, така и в частност на България и Дружеството.

VI. Информация за сключени съществени сделки

През отчетната 2021 г. „Пристанище Бургас" ЕАД не е сключило съществени сделки.

VII. Сделки, сключени между „Пристанище Бургас"ЕАД и свързани лица, сделки извън обичайната му дейност и сделки, които съществено се отклоняват от пазарните условия

През отчетната 2021 г. „Пристанище Бургас" ЕАД не е сключило сделки със свързани лица.

VIII. Събития и показатели с необичаен характер

През отчетната 2021 г. в „Пристанище Бургас" ЕАД ООД не са се случили събития и показатели с необичаен характер.

IX. Сделки, водени извънбалансово

През отчетната 2021 г. „Пристанище Бургас" ЕАД не е сключило сделки, водени извънбалансово.

X. Дялови участия на „Пристанище Бургас" ЕАД, основни инвестиции в страната и чужбина, инвистиции вдялови ценни книжа идвън неговата група предприятия и източниците/начините на финансиране

През отчетната 2021 г. „Пристанище Бургас" ЕАД има дялови участия в „Свободна безмитна зона – Бургас " АД и „ Зона за обществен достъп" АД.

XI. Сключени от „Пристанище Бургас" ЕАД, дъщерно дружество или дружество майка договори за заем в качеството на заемополучатели

През отчетната 2021 г. няма сключени от „Пристанище Бургас"ЕАД, дъщерно дружество или дружество майка договори за заем в качеството на заемополучатели.

XII. Сключени от „Пристанище Бургас" ЕАД, дъщерно дружество или дружество майка договори за заем в качеството на заемодатели

През отчетната година няма сключени от „Пристанище Бургас" ЕАД, дъщерно дружество или дружество майка договори за заем в качеството на заемодатели.

XIII. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година и по-рано публикувани прогнози за тези резултати

/хил. лв/

N:	Показатели:	2021 г.	Прогнози	Съотношение	
				стойност	процент
1.	Общо приходи	5843	6996	-1153	83,5%
2.	Общо разходи	6953	6876	77	101,1%
3.	Финансов резултат	(1110)	120	-1230	-925,0%

XIV. Анализ и оценка на политиката относно управление на финансовите ресурси

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Пристанище Бургас" ЕАД касае способността му да:**
  - изпълнява задълженията си навременно;
  - реализира добра събираемост на вземанията;
  - генерира приходи, а оттам и печалба;

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Пристанище Бургас" ЕАД, отчита влиянието на ключови фактори като:**
  - междуфирмените вземания и задължения;
  - събираемост на вземанията;
  - ценова политика;
  - търговска политика;
  - данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
  - плащане на санкции;
  - технологичната обезпеченост на дружеството;
  - пазари за реализация на произведената продукция / предлаганите услуги;
  - конкурентоспособността на дружеството;
  - взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
  - държавни субсидии за подпомагане на дейността;

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на „Пристанище Бургас" ЕАД включва следните принципи:**
  - стриктно спазване на действащото законодателство;
  - мониторинг на ключови финансови показатели;
  - обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
  - своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на дружеството при възможно най-изгодни условия;
  - ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
  - управление на капитала и активите на дружествата (включително и привлечените капитали);
  - финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на дружеството.

Информация за задълженията на „Пристанище Бургас" ЕАД, и възможностите за тяхното обслужване:

„Пристанище Бургас" ЕАД има следните задължения:

Вид	*Стойност хил.лв.*	*Основание*	*Срок на погасяване*
Задължения към доставчици	399	Договорни отношения	31.12.2022
Задължения към принципала	4 743	споразумение	Съгласно споразумение
Задължения към персонала	624	Трудови провоотношения	31.01.2022

„Пристанище Бургас" ЕАД има следните възможности за тяхното покриване:

/хил.лв./

Стойност на вземанията	*Стойност на паричните средства*	*Стойност на задълженията*	*Възможност да обслужването на задълженията*
(1)	*(2)*	*(3)*	*(4) = (1+2 -3)*
1805	2 826	6 392	(1761)

От таблицата по-горе е видно, че стойността на задълженията е по-голяма от стойността на вземанията и наличните парични средства на „Пристанище Бургас" ЕАД и в резултат на това, дружеството е предприело мерки за покриване на задълженията чрез оптимизиране на разходите и увеличаване на приходите от предлаганите услуги.

XV.Оценка на възможностите за реализация на инвестиционни намерения

Инвестиционната дейност на " Пристанище Бургас" за 2021 година бе насочена основно към строително-монтажни дейности и услуги, свързани с поддържане, ремонт и рехабилитация на пристанищната инфраструктура.

Направление на инвестиционните разходи	Стойност хил.лева
Аварийни ремонти по подкранови пътища и ж.п. инфраструктура.	2,415
Авариен ремонт по ел. мрежата.	4,492
Обща сума	**6,907**

Ползването, поддържането, ремонта, реконструкцията, модернизацията и рехабилитацията на обектите – публична държавна собственост, управлението на което е предоставено на ДП „Пристанищна инфраструктура", а ползването им на „Пристанище Бургас" ЕАД за извършване на пристанищни услуги по ЗМПВВППРБ е регламентирано с Договор от 24.01.2007 г. на Министерството на транспорта и съобщения.

Извършените с наши средства разходи по изграждането и поддръжката на инфраструктурните обекти са в размер на 7 хил.лв признати вземания от ДППИ, а като такса по чл.53 от Договора е начислена сумата от 147 хил.лева.

През 2021 г. са придобити ДМА на стойност 14 хил. лева – машини, компютри и стопански инвентар.

XVI. Настъпили промени в основните принципи на управление

През отчетната 2021 г. в основните принципи на управление на „Пристанище Бургас" ЕАД не са настъпили промени.

XVII. Основните характеристики на прилаганите система за вътрешен контрол и система за управление на риска

Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и интерактивни процеси, осъществявани от управителните и надзорните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите законови и регулаторни рамки.

На основание чл. 2 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност „Пристанище Бургас" ЕАД има разработена и функционираща система за финансово управление и контрол, включваща политики и процедури съгласно системата за управлението по изискванията на ISO 45001:2018 и ISO 9001:2015 с цел да се постигне разумна увереност, че целите на дружеството са постигнати чрез:

1. съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
2. надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
3. икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
4. опазване на активите и информацията.

Разработената система за управление на „Пристанище Бургас"ЕАД гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Основните елементи и характеристики на системата на „Пристанище Бургас" ЕАД включва следните взаимосвързани елементи:

Елементи	Принципи
Контролна среда	1. личната почтеност и професионална етика на ръководството и персонала на организацията; 2. управленската философия и стил на работа; 3. организационната структура, осигуряваща разделение на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване; 4. политиките и практиките по управление на човешките ресурси; 5. компетентността на персонала.
Управление на риска	1. идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати. Планиране на действия за преодоляване на риска 2. организиране, документиране и докладване пред компетентните органи предприетите мерки за предотвратяване риска от измами и нередности, засягащи финансовите интереси на дружеството.
Контролни дейности	1. процедури за разрешаване и одобряване; 2. разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол; 3. система за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на плащане без подписите на ръководителя на организацията и лицето, отговорно за счетоводните записвания; 4. правила за достъп до активите и информацията; 5. предварителен контрол за законосъобразност, който може да се извършва от назначени за целта финансови контрольори или други лица, определени от ръководителя на организацията; 6. процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции; 7. докладване и проверка на дейностите - оценка на ефикасността и ефективността на операциите; 8. процедури за наблюдение; 9. правила за управление на човешките ресурси; 10. правила за документиране на всички операции и действия, свързани с дейността на организацията; 11. правила за спазване на лична почтеност и професионална етика.
Информация и комуникация	1. идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която да позволява на всяко длъжностно лице да поеме определена отговорност; 2. ефективна комуникация, която да протича по хоризонтала и вертикала до всички йерархични нива на организацията; 3. изграждане на подходяща информационна система за управление на организацията с цел свеждане до знанието на всички служители на ясни и точни указания и разпореждания по отношение на ролята и отговорностите им във връзка с финансовото управление и контрол; 4. прилагане на система за документиране и документооборот, съдържаща правила за съставяне, оформяне, движение, използване и архивиране на документите; 5. документиране на всички операции, процеси и трансакции с цел осигуряване на адекватна одитна пътека за проследимост и наблюдение; 6. изграждане на ефективна и навременна система за отчетност, включваща: нива и срокове за докладване; видове отчети, които се представят на ръководството; форми на докладване при откриване на грешки, нередности, неправилна употреба, измами или злоупотреба.
Мониторинг	1. Текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит

Основните характеристики на системата за финансово управление и контрол в процеса на изготвяне на финансовия отчет за 2021 г., са:

Компоненти	Принципи
Среда на контрол	Определяне на средата, в която дружеството функционира: • индустрия, регулаторни фактори, обща рамка за финансово отчитане; • естеството на предприятието – дейност, собственост, организационно – управленска структура, инвестиционна политика, структура на финансиране; • избор и прилагане на счетоводната политика; • бизнес намерения / бизнес програма и резултати; • оценка на финансовите показатели.
Оценка на риска	Идентифициране и оценка на рисковете от съществени отклонения на ниво „финансов отчет" и „вярност на отчитане на сделки и операции, салда по сметки и оповестявания".
Контрол на дейностите	Спазване на правилата и процедури, кореспондиращи с: • Оторизацията; • Прегледите на резултатите от дейността; • Обработка на информацията; • Физическите контроли; • Разпределение на задълженията
Информация и комуникация	Прилагане на информационните системи – автоматизирани или неавтоматизирани за: иницииране, отразяване, обработка и отчитане на сделки и операции или други финансови данни, включени във финансовия отчет; осигуряване и навременност, наличие и точност на информацията, анализ, текущо наблюдение на резултатите от дейността, политиките и процедурите, ефективното разпределение на задълженията чрез приложимите системи за сигурност в приложимите програми, бази данни и операционна система, вътрешния и външния обмен на информацията.
Дейности по мониторинга	Текущо наблюдение на въведените системи и контроли, тяхната ефективност във времето, извеждане на проблеми или очертаване на области, нуждаещи се от подобрение.

XVIII. Промени в управителните и надзорни органи

През отчетната 2021 г. в управителните и надзорните органи на „Пристанище Бургас" ЕАД не са настъпили промени.

През 2021 г. е освободен като член на Съвета на директорите на „Пристанище Бургас" ЕАД с Протокол №ПД-29 от 03.02.2021г. на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията – Христо Владимиров Алексиев.

XIX. Размер на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и контролни органи

- ***Информация за получените възнаграждения на членовете на съвета на директорите на „Пристанище Бургас" ЕАД***

Получател	*Сума в лева*	*Основание*
Изпълнителен Директор	66 300	Договор за управление
Съвет на Директорите	89 700	Договор за управление

XX. Известни на „Пристанище Бургас" ЕАД договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял от настоящи съдружници

На „Пристанище Бургас" ЕАД не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял/дялове от настоящи съдружници.

XXI. Перспективи за развитие на „Пристанище Бургас" ЕАД

Разработката на прогнозата за дейността на „Пристанище Бургас" ЕАД през 2021 година се основава на тенденциите в развитието на световната и европейска икономика, както и тенденциите в развитието на националната ни икономика. Тези фактори и засилващата се конкурентна среда налагат пред ръководството своевременно анализиране на сегашното състояние, предначертаване на основните цели и намерения и изграждане на фирмената политика съобразно новите условия.

Конкретните ни годишни намерения са както следват:

- *Стратегически*
  - Като *стратегическа цел* се определят управленските действия и решения за утвърждаването като пазарно ориентиран пристанищен оператор, съчетаващ предоставянето на висококачествени услуги с достигането на оптимална рентабилност, позволяваща ускорено възпроизводство. Осигурявайки необходимите кадрови, материални и финансови ресурси "Пристанище Бургас" ЕАД има за цел да осигури оптимална ефективност на производствената дейност, поддържайки високо ниво на качеството на всички предлагани услуги, като по този начин задоволи изискванията, нуждите и очакванията на клиентите.

➢ През 2022 година очакваме с добър мениджмънт и промотиране пред най–големите круизни компании да нараства пасажерския трафик през Пристанище Бургас, което да окаже положителен финансово-икономически ефект върху пристанищната дейност и развитието на туризма в региона и страната. Обмислят се нови възможности за преодоляване на липсата на посещения на круизи в Черноморския регион поради конфликта в Украйна.

- *Пазарни*

Прогнозите за пазарната среда за 2022 година съдържа редица рискове, произтичащи от усложнената икономическа ситуация поради разпространението на пандемията от COVID-19 и свързаните с нея последствия за традиционните клиенти на пристанището.

✓ познаването на проблемите на клиентите и ориентирането към най-ефективното им решаване, с цел получаване на най-добрите възможни резултати, на най-добра цена, в най-подходящото време;

✓ прилагане на ефективна маркетингова стратегия с цел задържане на традиционните и новоспечелени клиенти;

✓ привличане на нови товари и клиенти;

✓ политика на предоставяне на съобразени и разумни облекчени условия при договаряне с клиентите на оказваните услуги;

✓ използване средствата на рекламата – публикации в специализирани издания, медийни изяви, презентации и изложения с цел популяризиране на конкурентните предимства на пристанището и привличане на нови клиенти;

- *Технологични*

✓ Актуализиране на вътрешно нормативната технологична документация.

✓ Да продължи работата по прилагане на стандартите и изискванията по отношение на качеството на претоварната, складовата и спедиционна дейност и спазване на изискванията на системата за управление, като се поддържат и подобряват ефикасно въведените стандарти ISO 9001:2015 и ISO 45001:2018.

✓ В информационен аспект ще продължи разработването и внедряването на програмни продукти - собствени или унифицирани за бранша такива, с цел обхващане на процесите на управление, организация, контрол, анализ и последващо планиранс на оптимизационните решения, както в основната така и в спомагателните ни дейности.

✓ Създаване на гъвкава организационна структура за постигане на комплексно и пълно обслужване на клиентите.

✓ Непрекъснато повишаване квалификацията на служителите.

✓ Осигуряване на безопасни условия на труд и спазване изискванията за опазване на околната среда.

- *Финансови*

Целите пред ръководството за 2022 година ще са насочени основно към запазване и подобряване на доброто финансовото състояние на дружеството чрез:

✓ Гъвкава тарифна политика, обвързана с инфлационните процеси в страната, международните пазарни равнища, конкурентните ни пристанища и концесионер.

✓ Строга финансова дисциплина като дългосрочна политика, включваща висока събираемост на вземанията и перманентен контрол върху разходите по всички направления на дейността на дружеството.

Прогнозни финансови резултати:

N:	Показатели:	Прогноза 2022 г.	2021 г.	Прогноза 2022/2021	
				стойност	процент
1	Финансов резултат	120	(1 110)	1230	-110,8%
2	Нетни приходи от продажби	6 480	5 128	1352	26,4%
3	Общо приходи от оперативна дейност	6 970	5 813	1157	19,9%
4	Общо приходи	6 996	5 843	1153	19,7%
5	Общо разходи за оперативна дейност	6 852	6 933	-81	-1,2%
6	Общо разходи	6 876	6 953	-77	-1,1%
7	Собствен капитал	1 479	1 796	-317	-17,7%
8	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	6 850	7 281	-431	-5,9%
9	Обща сума на активите	8 329	9 077	-748	-8,2%
10	Краткотрайни активи	6 374	6 382	-8	-0,1%
11	Краткосрочни задължения	6 050	6 392	-342	-5,4%
12	Краткосрочни вземания	1 770	1 805	-35	-1,9%
13	Краткосрочни финансови активи				
14	Парични средства	2 834	2 826	8	0,3%
15	Материални запаси	1 770	1 751	19	1,1%
16	Дългосрочни задължения	800	889	-89	-10,0%
17	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0,019	-0,216	0,235	-108,6%
18	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/7)	0,081	-0,618	0,699	-113,1%
19	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/8)	0,018	-0,152	0,170	-111,5%
20	Коеф. на капитализация на активите (1/9)	0,014	-0,122	0,137	-111,8%
21	Коеф. на ефективност на разходите (4/6)	1,017	0,840	0,177	21,1%
22	Коефициент на ефективност на разходите от оперативна дейност (3/5)	1,017	0,838	0,179	21,3%
23	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	1,054	0,998	0,055	5,5%
24	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	0,761	0,724	0,036	5,0%
25	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	0,468	0,442	0,026	6,0%
26	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	0,468	0,442	0,026	6,0%

Диян Вълков Димов
Изпълнителен директор
На „Пристанище Бургас" ЕАД

31.03.2022 г.
гр. Бургас

„ПРИСТАНИЩЕ БУРГАС" ЕАД БУРГАС